

ÖVERSIKT ÖVER ILMARINENS VERKSAMHET OCH RESULTAT 1.1–30.6.2008

Utvecklingen av verksamhetsmiljön

Krisen på finansmarknaden, som fick sin början sommaren 2007 i samband med problemen på den amerikanska bolånemarknaden, spred sig förra hösten och under den första hälften av detta år världen runt och bidrog avsevärt till att öka osäkerheten på den internationella kapitalmarknaden. Under krisen steg räntorna och framför allt steg kreditriskmarginalerna betydligt. Detta har minskat ränteplaceringarnas värde och avsevärt försvagat finanssektorns och andra institutionella placerares resultat. Som en följd av krisen har även aktiekurserna globalt vänt kraftigt nedåt, speciellt under årets första del. Kursnedgången har även förstärkts av prisstegringen på olja, den försvagade amerikanska dollarn och den högre inflationstakten, vilka ökat osäkerheten och nervositeten på marknaden. Således har placerarnas avkastning både i fråga om aktie- och ränteplaceringar varit svag i början av året.

Även om problemen på den amerikanska bolånemarknaden endast haft liten direkt inverkan på Finlands ekonomi och den inhemska finansmarknaden, har det allmänna konjunkturläget avmattats under början av året. Konsumenternas förtroende för framtiden är nu klart svagare än för ett år sedan. Därtill har konjunkturläget i euroområdet och Finlands närområden, speciellt i Baltikum, försämrats speciellt snabbt. Detta försvagar också Finlands ekonomiska utsikter för den närmaste framtiden.

Den svaga utvecklingen av placeringsmarknaden har sänkt arbetspensionsanstaltens genomsnittliga solvensnivå. Avsättningskoefficienten för pensionsansvaret, som reglerar arbetspensionsfondernas tillväxt, sjönk som en följd av detta från mitten av innevarande år från 3,03 procent till 1,58 procent och beräkningsräntan som används som ränta på försäkringsavgifterna från 6,25 procent till 4,75 procent.

Arbetspensionsskyddets innehåll och den lagstiftning som gäller arbetspensionsbolagens verksamhetsmiljö har inte ändrats sedan lagen om pension för arbetstagare (ArPL) trädde i kraft vid ingången av år 2007. Den största faktorn i anslutning till pensionsreformen år 2005, som präglar detta år, är pensionsutdraget vilket skickas till alla som förvärvat arbetat inom den privata sektorn eller som fungerat som företagare.

En totalreform av den sociala tryggheten förbereds i SATA-kommittén. Arbetspensionerna har lämnats utanför kommitténs agenda, men det ömsesidiga beroendet mellan arbetspensionsskyddet och den övriga sociala tryggheten kan ha följdverkningar i resultaten.

Försäkring och pensioner

Ilmarinens kundbestånd ökade under rapportperioden med över 2 000 företags- och företagarkunder. I slutet av juni var cirka 460 000 arbetstagare som omfattas av ArPL och cirka 53 000 företagare försäkrade i bolaget. Detta betyder sammanlagt 513 000 försäkrade, vilket är över 40 000 fler än i slutet av förra året. De försäkrades ArPL-lönesumma år 2008 väntas uppskattningsvis vara över 15 procent högre än året innan.

Kundbeståndet har växt exceptionellt kraftigt och är en följd av en volymökning i kundernas verksamhet, god framgång vid försäljningen av nya försäkringar speciellt år 2007, samt en stor ansvarsöverföring från en pensionsstiftelse den 1 mars 2008. I och med denna tillväxt stärks

Ilmarinens marknadsställning avsevärt. Premieinkomsten för år 2008 uppskattas stiga till cirka 3,2 miljarder euro, vilket är 14 procent högre än förra året.

År 2008 får alla ett pensionsutdrag per brev. Ilmarinen ansvarar för pensionsutdragen till cirka 720 000 försäkrade. Fram till slutet av juli hade något över hälften av alla utdrag redan skickats, och projektet kommer att vara slutfört i oktober. Sedan april har de försäkrade i Ilmarinen även kunnat granska sitt eget pensionsutdrag via den elektroniska utdragstjänsten, som Ilmarinen öppnade först av alla arbetspensionsbolag. Avsikten är att alla de försäkrade som använder den elektroniska utdragstjänsten från och med år 2009 ska kunna välja om de vill avstå från pensionsutdraget per brev. Tillsvidare verkar det som om antalet kontakttaganden med anledning av pensionsutdraget förblir något färre än vad bolaget hade förväntat sig.

I juni betalade Ilmarinen pension till cirka 270 000 pensionstagare, då motsvarande siffra i slutet av förra året var 263 000. Antalet nya pensionsbeslut i januari-juni uppgick till cirka 11 000, vilket är nästan 8 procent mer än ett år tidigare. Ilmarinens pensionsutgift år 2008 uppskattas till 2,7 miljarder euro.

Fördelningen av och avkastningen på placeringarna

Ilmarinens placeringar uppgick enligt gängse värde i slutet av juni till 25,2 miljarder euro. Andelen aktier och andelar sjönk till en följd av aktiva beslut samt nedgången i aktiekurserna från 47 procent till 40 procent. Andelen ränteplaceringar, exklusive lånefordringar, var 45 procent, andelen fastighetsplaceringar 10 procent och andelen lånefordringar 5 procent av placeringarna. Efterfrågan på återlån har i någon mån ökat som en följd av det förändrade marknadsläget. Andelen placeringar i hedgefonder, som klassificeras som aktier och andelar, bibehölls vid 3 procent. I slutet av år 2007 uppgick bolagets placeringar till sammanlagt 23,7 miljarder euro, varav 38 procent var andra ränteplaceringar än lånefordringar, 47 procent aktier och andelar, 9 procent fastighetsplaceringar och 5 procent lånefordringar. De andelar av de olika tillgångsslagen som här uppräknas är i enlighet med den officiella klassificeringen. Fördelningen enligt risk presenteras i den bifogade tabellen.

Enligt Ilmarinens långfristiga placeringsstrategi syftar bolaget till att på lång sikt utöka andelen aktieplaceringar i placeringsportföljen ytterligare. I det nuvarande svåra marknadsläget har denna andel emellertid hållits på en lägre nivå än det långfristiga målet. Bolagets solvens är fortfarande god och tål den risk som är förknippad med svängningarna i aktiernas värden. En högre andel aktieplaceringar motsvarar även målsättningen med de ändringar som gjordes under föregående år i bestämmelserna om arbetspensionsplaceringar.

Avkastningen på Ilmarinens placeringsportfölj sjönk under årets första hälft till -4,9 procent, efter att ha varit 5,3 procent januari-juni 2007. Den dåliga aktiekursutvecklingen och räntestegringen var de huvudsakliga orsakerna till detta.

Avkastningen på aktier och andelar var i början av året -11,1 (12,6) procent. OMHEX viktbegränsade index sjönk under motsvarande tidsperiod med 19,6 procent, S&P 500 -indexet med 11,9 procent (i euro 17,7 procent) och EuroStoxx 50-indexet med 23,8 procent. De långa räntorna steg i början av året, vilket minskade avkastningen på masskuldebrevsportföljen. Avkastningen på Ilmarinens masskuldebrevslån var -0,7 (-0,5) procent, på övriga finansmarknadsinstrument och depositioner 2,2 (1,8) procent, på lånefordringar 2,4 (2,2) procent och på fastighetsplaceringar 2,5 (3,9) procent. Dessa avkastningar gäller perioden januari-juni och de är inte annualiserade.

De noterade aktierna avkastade i början av året -14,6 procent, de onoterade aktierna 13,3 procent och kapitalplaceringarna 0,1 procent. Avkastningen på hedgefonder var 1,5 procent. De direkta fastighetsplaceringarna avkastade 2,6 procent och fastighetsplaceringsfonderna 1,1 procent. Nyttjandegraden av de fastigheter som Ilmarinen äger steg till 94,4 procent.

Resultat

Nettointäkterna från placeringsverksamheten sjönk till -1 255 (1 245) miljoner euro. Räntan som gottgörs ansvarsskulden var 453 (511) miljoner euro. Placeringsverksamhetens resultat, som fås som skillnaden mellan dessa, var -1 709 (734) miljoner euro.

Försäkringsrörelsens resultat för januari–juni var 10 (-42) miljoner euro. Ilmarinens utjämningsansvar var i slutet av juni 928 miljoner euro, då det var 918 miljoner euro i slutet av år 2007.

Omkostnadsrörelsens resultat var 12,0 (6,5) miljoner euro. Driftskostnadsprocenten, som mäter bolagets kostnadseffektivitet i förhållande till de avgiftsdelar som används för dem, förbättrades klart under början av året och var 79 (87) procent. Ilmarinen har som mål att både tillhandahålla tjänster motsvarande kundernas behov och sköta pensionstillgångarna så kostnadseffektivt som möjligt.

Totalresultatet, som utgörs av försäkringsrörelsens resultat, resultatet av placeringsverksamheten och omkostnadsrörelsens resultat, var 1 687 miljoner euro negativt. Totalresultatet för januari–juni 2007 var 699 miljoner euro.

Solvens

I händelse av svängningar i placeringarnas avkastning har pensionsförsäkringsbolagen ett så kallat verksamhetskaptital som buffert. Ilmarinens verksamhetskaptital sjönk från att ha varit 6 069 miljoner euro i slutet av år 2007 till 4 473 miljoner euro i slutet av juni. Bolagets solvensnivå, d.v.s. verksamhetskaptitalet i förhållande till den ansvarsskuld som används vid solvensbedömningen, var i slutet av juni 22,3 procent, då den var 32,5 procent i slutet av år 2007. Under de tio sista räkenskapsperioderna har solvensnivån tillsvidare varit som högst, dvs. 41,3 procent, i slutet av år 1999 och som lägst 16,2 procent i slutet av mars 2003.

VaR-talet (Value at Risk), som mäter hur riskfyllda Ilmarinens placeringar är, var i slutet av rapportperioden 593 miljoner euro. Detta innebär att marknadsvärdet med en sannolikhet på 97,5 procent kan sjunka med högst 593 miljoner euro under en månad. En nedgång av placeringarnas värde av denna storlek skulle i slutet av juni ha sänkt solvensnivån med 3,0 procentenheter. I början av året var VaR-talet 827 miljoner euro.

Verksamhetskaptitalets tillräcklighet mäts genom dess storlek i förhållande till ett flertal kontrollgränser. Ilmarinens placeringsstrategi är uppjord på så sätt, att verksamhetskaptitalet på lång sikt kan förväntas röra sig mellan den så kallade solvensgränsen och dess fyrfaldiga belopp, d.v.s. verksamhetskaptitalets maximibelopp, och så att placeringarnas avkastningsförväntningar med beaktande av denna begränsning är bästa möjliga på lång sikt.

Vid årets första hälft var verksamhetskaptitalet 1,9 gånger större än beloppet för solvensgränsen. I slutet av år 2007 var motsvarande relationstal 2,0. Solvensnivån sjönk under det första halvåret från 16,3 procent till 12,0 procent. Detta berodde på att bolaget valde mindre riskfyllda placeringar och på en minskning av avsättningskoefficienten för pensionsansvaret.

Från och med år 2007 har det inkluderats en ny post, tilläggsförsäkringsansvar, i ansvarsskulden. Tilläggsförsäkringsansvaret är bunden till aktieavkastningen som ökar ansvarsskulden när värdet på pensionsanstalternas noterade aktieplaceringar stiger och som minskar ansvarsskulden när värdet sjunker. Utvecklingen av denna post, som är avsedd som buffert för aktiekurserna, är enligt lag lika i alla pensionsanstalter. Den kraftiga nedgången i aktiekurserna innebar att denna post var -120 miljoner euro i slutet av juni.

Förvaltning och personal

I slutet av juni hade bolaget 581 anställda, varav 544 i ordinarie anställning. Ett år tidigare var motsvarande siffror 576 och 547 personer.

Ilmarinens ordinarie bolagsstämma utnämnde den 8 april 2008 sex nya medlemmar i bolagets förvaltningsråd. De invalda är enligt valutskottets förslag landsdirektör Aulis Ansaharju, ordförande Jarmo Hyvärinen, verkställande direktör Jukka Laaksovirta, finansieringsdirektör Kristian Pullola, verkställande direktör Jari Sarjo samt ordförande Merja Strengell.

Ilmarinens styrelse utnämnde den 1 april 2008 juris kandidat., MBA Timo Ritakallio till vice verkställande direktör för bolagets placeringsverksamhet. Han tillträdde tjänsten den 1 augusti 2008.

Framtidsutsikter

Den svaga utvecklingen på placeringsmarknaden och förtroendeindikatorernas kraftiga fall är tecken på ett försvagat konjunkturläge. Det försämrade konjunkturläget väntas fortsätta åtminstone fram till slutet av innevarande år.

Efter juni har Ilmarinens verksamhetskapital i förhållande till ansvarsskulden varierat på en nivå något över 20 procent. Med beaktande av konjunkturläget är bolagets solvens stark. Detta ger bolaget goda förutsättningar att fortsätta sin avkastningsinriktade placeringsstrategi.

Ilmarinens genomsnittliga årsavkastning på placeringarna enligt gängse värde har de senaste fem åren varit 6,7 procent. Sedan början av år 1997, då bestämmelserna om arbetspensionsbolagens placeringsverksamhet ändrades för att sporra till en större risktagning, har den genomsnittliga årsavkastningen varit 6,6 procent, dvs. reellt i genomsnitt 4,8 procent om året.

Samarbetet med OP-Pohjola är väletablerat och stärker Ilmarinens serviceförmåga.

Den pensionspolitiska diskussionen fokuseras på pensionsskyddets nivå och den uppskattade ökningen av pensionskostnaderna. Ännu är det för tidigt att säga vilken helhetsuppfattning finländarna bildar sig om arbetspensionsskyddets nivå på basis av pensionsutdragen. Utdraget kan förväntas ha en betydlig inverkan på olika intressentgruppers kommande pensionspolitiska ställningstaganden.

Helsingfors den 18 augusti 2008

Harri Sailas
verkställande direktör

Siffrorna i delårsrapporten har inte genomgått revision och hänför sig till moderbolaget. De uppgifter som offentliggjordes den 18 april 2008 om situationen i slutet av mars i nyhetsarkivet på bolagets webbsidor under adressen www.ilmarinen.fi . Ilmarinen offentliggör sitt bokslut för år 2008 vecka 9.

Bilagor: Nyckeltal och tabeller (pdf)